

Становище

От доц. д-р Даниела Иванова Попова

относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по Научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“, Професионално направление 7.1. Медицина, Област на висшето образование 7.

Здравеопазване и спорт

на тема:

„Формиране на професионалните компетенции на студентите от специалност „Медицинска рехабилитация и ерготерапия по време на клиничната практика“

Представен от: **Виолета Андреева Иванова** - докторант към катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт“, Тракийски университет, Медицински факултет – Стара Загора

Научен ръководител: доц. Руска Василева Паскалева, дм
и научен консултант: проф. д-р Юлияна Маринова, дм

Обучението на студентите от специалност „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“ в Медицинския факултет към Тракийския университет е организирано и предназначено за подготовка на медицински специалисти с добра професионална реализация.

То се осъществява чрез теоретична и практическа подготовка с продължителност от четири учебни години. Практическото обучение е от съществено значение за подготовката на тези кадри и преминава през няколко основни задължителни етапа. Насочено е към усъвършенстване на професионалните умения и компетенции на специалистите по медицинска

рехабилитация и ерготерапия и в този смисъл темата на настоящата разработка е актуална и социално значима.

Представеният от докторантката дисертационен труд е с обем от 189 страници. Правилно структуриран е и отговаря на изискванията за подобен вид разработки. Онагледен е с 54 фигури, 31 таблици и 8 приложения (с включени анкетни карти, програма по клинична практика за обучение на студентите, дневници за клинична практика и преддипломен стаж). Библиографията включва 182 литературни източника (135 на кирилица, 47 на латиница и 4 интернет-сайта).

Литературният обзор е доста богат и обобщава класически и съвременни теории по темата. Доказва добрата информираност и задълбоченост на дисертантката да борави с научната литература. Много екзактно са представени разделите на литературния обзор, включващи: същност на практическото обучение; клинична практика; летен стаж; преддипломен стаж; мотивация на студентите и участието им в клиничната практика; допълнителни студентски стажове и практики по европейски програми; професионални компетенции на студентите от специалност "Медицинска рехабилитация и Ерготерапия"; усъвършенстване на практическите умения и компетенции по време на практическото обучение; ролята на ментора в практическото обучение и работата в екип, а също така и иновации в практическото обучение. Особено внимание в труда е отделено на мотивацията на студентите като ключов фактор за изграждане на практически умения и професионални компетенции в процеса на практическото обучение. В заключението на литературния обзор се сравняват особеностите на клиничната практика на отделните университети, обучаващи студенти от същата специалност.

Целта на дисертацията е формулирана правилно и точно.

Задачите са пет и определят посоките за реализиране на целта на дисертационния труд.

Материалът и методите са правилно подбрани и аргументирани. Методиката е коректно описана, като включва функционални методи и тестове. Изследването обхваща периода от септември 2016 г. до март 2019 г. и преминава през три етапа:

- **Първи етап:** През месец септември 2016 г. е направено проучване относно удовлетвореността на студентите от платените стажантски практики. В периода на месеците декември 2016 г. – септември 2017 г. е направено проучване и анализиране на научна литература по изследваната проблематика.

- **Втори етап:** за периода на месеците септември 2017 г.– юни 2018 г. е осъществено анкетно проучване на студенти от втори, трети и четвърти курс от специалност “Медицинска рехабилитация и Ерготерапия” свързано с повишаване на практическите им умения.

- **Трети етап:** в периода на месеците юни 2018 г. до март 2019 г. е осъществено обработване и анализиране на резултатите от проучването. Извършено е окончателно оформяне на дисертационния труд.

В проучването са обхванати общо 220 лица, анкетирани в периода 2016 - 2018 г., от които: 157 студенти от специалност “Медицинска рехабилитация и ерготерапия” на Медицински факултет - Стара Загора при Тракийски Университет; 10 наставници от учебно- практическите бази; 53 медицински специалисти (лекари, рехабилитатори и кинезитерапевти).

Резултатите и анализите към тях са детайлно изложени и богато онагледени, като са използвани статистическите методи – вариационен, сравнителен и корелационен анализ чрез SPSS 10 for Windows. Обсъждането и анализът на резултатите са направени при отделните изследвания.

Направени са полезни за практиката заключения, относно удовлетвореността на студентите от организацията и провеждането на диагностика на деца в предучилищна възраст по време на клиничната практика. Резултатите от проучването доказват, че студентите от отделните курсове в процеса на практическото обучение в клиничните бази на територията на града получават знания и практически умения за формиране на професионални компетенции.

В дисертацията са формулирани 8 извода, които обобщават резултатите от това задълбочено проучване.

По-важните приноси в докторския труд, без да омаловажавам останалите, са с научно-теоретичен и практико-приложен характер:

- Установено е, че студентите от специалността са формирали и усъвършенствали общите и специфични компетенции на медицинския рехабилитатор – ерготерапевт, професионална фигура интегрираща такива от припокриващи се области на кинезитерапия, лечебен масаж, физикална терапия и ерготерапия.

- Приложен е иновативен подход с реални възможности за утвърждаване на добра практика за усъвършенстване на практическите умения на студентите от специалност “Медицинска рехабилитация и ерготерапия” за работа с деца и възрастни хора с диабет.

- Многогранно са проучени и изведени (при студенти, наставници и медицински специалисти) фактори за удовлетвореност, мотивация и оценки в практическото обучение на придобитите умения за повишаване разбирането и реалните възможности в посока бъдеща професионална реализация на бакалаврите по медицинска рехабилитация и ерготерапия.

Препоръките в дисертационния труд са конкретизирани, насочени към увеличаването на личното участие на всеки студент в клиничната практика за придобиване на повече практически умения; включване на

нови клинични бази; въвеждане на иновативни методи и средства в практическото обучение на студентите; оптимизиране на материално-техническата база; включване на по-голям брой наставници в учебно-практическите бази; подобряване на комуникацията между наставник и студент.

Във връзка с дисертационния труд са представени **три публикации** на **Виолета Андреева Иванова** в пълно съответствие с изискванията на докторската програма.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Давам убедено своята **положителна оценка** на настоящия дисертационен труд, съответстващ на изискванията за такъв тип разработка и съдържащ научни резултати, които представляват принос в науката. В представения за становище докторат няма наличие на плагиатство и същевременно той отговаря на минималните национални изисквания за научна дейност за придобиване на образователната научна степен „доктор“.

В тази връзка, гласувам с **положителен вот** да бъде присъдена **образователната и научна степен „доктор“** по Научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“, Професионално направление 7.1. Медицина, Област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт **на Виолета Андреева Иванова.**

04.05.2019 г.

Изготвил становището:.....

/Доц. д-р Даниела Попова/